

Betreft: Internetconsultatie Asielopvangwet

Den Haag, 22 november 2022

Geachte heer, mevrouw,

Namens Defence for Children Nederland, Save the Children, Stichting de Vrolijkheid, VluchtelingenWerk Nederland en UNICEF Nederland, reageert de Werkgroep Kind in azc op de voorgestelde Asielopvangwet. De Werkgroep juicht de inzet toe om te komen tot een duurzaam en stabiel opvanglandschap met afdoende opvangplaatsen en hoopt dat deze wet een steviger basis legt onder de asielopvang in Nederland. Gezien de focus van de Werkgroep leggen wij in onze reactie de nadruk op de mogelijkheden die deze wet biedt voor een goede asielopvang voor kinderen.

De Werkgroep Kind in azc ziet graag kwaliteitsnormen voor fysieke, sociale en mentale veiligheid voor kinderen opgenomen in deze wet teneinde een kindvriendelijke en veilige asielopvang voor kinderen te waarborgen. Dit moet gelden voor de opvanglocaties die door het COA worden geëxploiteerd evenals voor de door gemeenten geëxploiteerde opvang.

Kwalitatief hoogwaardige asielopvang voor kinderen betekent **ondermeer** dat:

- kleinschalige en stabiele opvanglocaties beschikbaar zijn;
- de accommodatie waar kinderen, alleen of met hun gezinsleden, verblijven voldoet aan de wettelijke eisen m.b.t. veiligheid, hygiëne, privacy en toegankelijkheid;
- toegang tot adequate zorg en passend onderwijs is gewaarborgd;
- de veiligheid voor kinderen is gewaarborgd
- er speelvoorzieningen zijn en zinvolle dagbesteding;
- er een daartoe toegeruste medewerker is die toeziet op het welzijn en welbevinden van kinderen en die functioneert als vertrouwenspersoon;
- er toegang is tot gezond eten of ingrediënten waarmee kinderen en gezinnen zelf invulling kunnen geven aan de maaltijden.

Dit geldt zowel voor alleenreizende kinderen als voor kinderen in gezinssituaties. De Werkgroep pleit er eveneens voor om een werkwijze op te nemen die toeziet op deze kwaliteitsnormen voor kindvriendelijke asielopvang.

Voorkom verhuizingen en verblijf in (crisis)noodopvang

Eén van de voorwaarden voor een kwalitatief hoogwaardige opvang is dat alle kinderen, dus ook alleenreizende kinderen (amv), gedurende de gehele asielprocedure op een zelfde plek kunnen verblijven en er daarmee sprake is van continuïteit in hun verblijfssituatie. De Werkgroep brengt nogmaals met klem onder de aandacht dat veelvuldige verhuizingen voorkomen moeten worden en vraagt om de verankering daarvan in deze wet. Het is daarnaast niet aanvaardbaar dat kinderen in (crisis) noodopvanglocaties worden geplaatst.

Opvang en begeleiding voor alleenreizende kinderen

Het is van groot belang dat er goede opvangplekken voor alleenreizende kinderen (amv) beschikbaar zijn. De Werkgroep vindt het positief dat gemeenten een hoger bedrag kunnen ontvangen voor opvangplekken voor deze kinderen, die zich in een extreem kwetsbare positie bevinden. Graag zien wij aan deze financiering eisen verbonden van goede, professionele

begeleiding op maat en veilige leefomstandigheden in kleinschalige opvangvoorzieningen. De hoogte van het beschikbare bedrag zou dit dan ook mogelijk moeten maken.

Specifieke aandacht voor kwetsbaarheid kinderen

De Werkgroep benadrukt dat kinderen kwetsbaar zijn; zij zijn een groep met specifieke noden en behoeften. Kan in de wet worden opgenomen dat kinderen (in gezinnen en alleenreizend) altijd in aanmerking komen voor opvanglocaties die specifiek op hun noden en behoeften zijn ingericht?

Noodzaak uitvoering moties Koekoek en Piri

Wij onderschrijven de noodzaak om te komen tot een brede aanpak, echter aangezien de wet op korte termijn nog niet van kracht is, houdt de schrijvende situatie voor (alleenreizende) kinderen in de (crisis)noodopvang voorlopig aan. Kinderen zijn een specifieke kwetsbare groep. Doorplaatsing van kinderen naar geschikte kindvriendelijke opvang dient prioriteit te krijgen. Dit is overigens conform de aangenomen moties Koekoek (21 april 2022) om kinderen voorrang te geven bij doorstroom uit de noodopvang en Piri (7 juli 2022) om verhuizingen van kinderen te beperken.

Acute situatie kinderen: direct handelen in de geest van de wet

De Werkgroep verwijst in dit verband ook naar de 'Concluding observations on the combined fifth and sixth periodic reports of the Kingdom of the Netherlands' van het Kinderrechtencomité van de Verenigde Naties (maart 2022) waarin de aanbeveling luidt: "Prioritize the immediate transfer of asylum-seeking children and their families from emergency reception facilities and invest the resources necessary to improve and expand reception facilities that are child-friendly, with a view to preventing overcrowding and frequent transfers of children between different facilities;"

Kunnen gemeenten die op korte termijn opvangplekken voor (alleenreizende) kinderen willen aanbieden daarvoor al in de gelegenheid worden gesteld, ondermeer door een financiële tegemoetkoming?

Uitgangspunten voor kindvriendelijke en veilige asielopvang

Het COA en de gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de opvang van gezinnen met kinderen en voor alleenreizende kinderen (amv's) wijzen wij graag op de [Uitgangspunten-kindvriendelijke-en-veilige-asielopvang](#). Wij hopen daarom dat u een verwijzing naar deze uitgangspunten kunt opnemen in de wet en de memorie van toelichting. Wij denken graag mee over de manier waarop deze uitgevoerd kunnen worden.

Vanzelfsprekend zijn wij beschikbaar voor overleg, mocht daar behoefte aan zijn. U kunt hiervoor contact opnemen met de coördinator van de Werkgroep Kind in azc.

Met vriendelijke groet,

Werkgroep Kind in azc

De Werkgroep Kind in azc is een coalitie van UNICEF Nederland, Defence for Children, VluchtelingenWerk Nederland, Warchild, De Vrolijkheid en Save the Children Nederland. De Werkgroep is opgericht in 2010 omdat uit het onderzoek Kind in het centrum: Kinderrechten in asielzoekerscentra bleek dat de asielopvang voor kinderen niet voldoet aan de eisen van het VN-Kinderrechtenverdrag. De leden van de Werkgroep bundelen hun krachten om zich in te zetten voor de rechten van kinderen in asielzoekerscentra om hun situatie in het azc te verbeteren.